Gymnázium Joachima Barranda, Beroun, Talichova 824, 266 01 Beroun
Tel: +420 311 623435, +420 311 621 232, +420 799 542 877
reditelna@gymberoun.cz, IČ: 47558407, č.ú. 775 711 0297 / 0100 u KB Beroun

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Cílem strategie je včas rozpoznat žáky ohrožené školním neúspěchem, zjistit příčiny jejich obtíží a nastavit účinnou podporu. Škola sleduje jejich výsledky, chování, docházku a vztahy ve třídě. Strategie vychází ze školského zákona, vyhlášky č. 72/2005 Sb. a vyhlášky č. 27/2016 Sb. Klade důraz na individuální přístup, spolupráci pedagogů, rodičů a školního poradenského pracoviště (ŠPP), případně školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Včasné rozpoznání rizika školního neúspěchu

Vyučující průběžně sledují projevy žáka a všímají si zejména:

- zhoršujícího se prospěchu a opakovaných neúspěchů při plnění úkolů
- obtíží se soustředěním, motivací nebo zapojením do výuky
- změn v chování, vztazích se spolužáky či začlenění do kolektivu
- vysoké, opakované nebo neomluvené absence a případného skrytého záškoláctví
- sociokulturního znevýhodnění, jazykových bariér nebo náročné rodinné situace

K zachycení obtíží slouží pedagogická diagnostika, rozbor žákovských prací, pozorování ve výuce, sledování docházky a mapování kolektivu ve třídě.

Zjištění příčin obtíží

Jakmile se objeví známky ohrožení školním neúspěchem, škola začne situaci bez zbytečného odkladu řešit. Třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími:

- analyzuje výsledky a práce žáka a sleduje jeho fungování při výuce
- hovoří se žákem přiměřeně jeho věku a možnostem
- konzultuje situaci s ostatními vyučujícími a zákonnými zástupci
- ověřuje, zda obtíže nesouvisejí s vysokou absencí, odlišným mateřským jazykem, sociálním znevýhodněním, traumatem nebo jinými překážkami v učení
- věnuje pozornost možným známkám zanedbávání, týrání či jiného ohrožení dítěte (využívá Kartu KID a Metodiku pro mapování ohrožení a potřeb dítěte)

Podpora se nastavuje podle zjištěných potřeb žáka, nikoliv pouze podle jeho známek nebo chování.

Pokud vznikne podezření na týrání, zneužívání či zanedbávání dítěte škola plní oznamovací povinnost vůči orgánu sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD).

Nastavení podpory na úrovni školy

Pokud obtíže nevyžadují bezprostřední zapojení dalších odborných institucí, škola zahájí podpůrná opatření prvního stupně. Za jejich nastavení, realizaci a průběžné sledování odpovídají třídní učitel a vyučující ve spolupráci se ŠPP podle potřeby.

Škola zpracuje plán pedagogické podpory (PLPP), ve kterém stanoví:

- popis obtíží a výchozí stav (zaznamenaný tak, aby šlo později porovnat změnu, např. počet vyrušení za týden)
- cíl podpory (konkrétní a ověřitelný pozorováním, např. „Petr tráví polovinu přestávek alespoň s jedním žákem“)
- podpůrná opatření
- odpovědné osoby
- termín vyhodnocení

S plánem a dohodnutým postupem jsou seznámeni pedagogové, kteří žáka vyučují, a zákonní zástupci.

Realizace podpory v každodenní výuce

Podpora vychází z individuálních potřeb žáka a směřuje k postupnému zlepšování jeho výsledků, motivace a samostatnosti. Učitelé mohou využívat zejména tato opatření:

- zadávat úkoly odpovídající aktuálním možnostem žáka a vytvářet příležitosti k zažití úspěchu
- novou látku předem vysvětlit nebo rozdělit do menších, zvládnutelných kroků
- vymezit základní učivo a jasně formulovat očekávání
- poskytovat průběžnou, srozumitelnou a formativní zpětnou vazbu
- podporovat bezpečné klima třídy, stanovovat předvídatelná pravidla a nesrovnávat žáka nevhodně s ostatními
- nabídnout pedagogickou intervenci, doučování nebo jinou dostupnou formu podpory
- při vysoké absenci dohodnout plán doplnění zameškaného učiva a přiměřené termíny ověřování znalostí
- při zvýšené potřebě předvídatelnosti využívat vizuální denní režim, oznamovat změny předem a nabízet omezený výběr možností
- podle možností umožnit žákovi podílet se na volbě způsobu plnění úkolů

Opatření se průběžně sledují a upravují podle toho, jak na ně žák reaguje.

Spolupráce se zákonnými zástupci

Škola pravidelně informuje zákonné zástupce o vzdělávacích výsledcích, obtížích žáka a zavedených opatřeních. Společně hledají možnosti, jak podpořit učení a přípravu na vyučování.

Podle potřeby škola nabídne společnou konzultaci učitele, žáka a zákonného zástupce. Cílem je sjednotit postup školy a rodiny, dohodnout konkrétní kroky a průběžně sledovat jejich účinnost.

U složitějších případů škola zajišťuje součinnost ŠPP a podle povahy situace také dalších odborných či sociálních služeb.

Vyhodnocení účinnosti podpory

Účinnost nastavených opatření škola vyhodnotí průběžně, nejpozději do tří měsíců od zahájení podpory. Posuzuje přitom její dostatečnost, plnění cílů a zlepšení výsledků, docházky či zapojení žáka do výuky.

Pokud je podpora účinná, škola v ní pokračuje a dále ji rozvíjí. Pokud nestačí, projedná se zákonnými zástupci doporučení k vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně (PPP) nebo speciálně pedagogickém centru (SPC). Dítě objednává zákonný zástupce; škola pro poradenské zařízení připraví podklady o dosavadním průběhu podpory, obtížích žáka a účinnosti použitých kroků (co se osvědčilo i neosvědčilo).

Další postup po vyšetření v ŠPZ

Na základě doporučení ŠPZ škola postupuje podle stanovených podpůrných opatření druhého až pátého stupně. Podle doporučení může upravit metody a organizaci výuky, způsob hodnocení nebo zajistit další doporučenou podporu. Pokud je doporučeno vypracování individuálního vzdělávacího plánu (IVP), škola postupuje v souladu s příslušnými pravidly.

Účinnost podpory, včetně případných personálních opatření a IVP, škola vyhodnocuje každoročně ve spolupráci se zákonnými zástupci a ŠPZ.

V Berouně dne 29.8. 2025 Schválila RNDr. Jana Hronková Ph.D.